

SAMARBEJDSAFTALE MELLEML ROSKILDE KOMMUNE OG HOSPICE SJÆLLAND

Med denne aftale indgår Hospice Sjælland og Roskilde Kommune et nyt samarbejde om palliation. Udgangspunktet for samarbejdet er en fælles ambition om at skabe sammenhængende palliative borgerforløb af høj kvalitet. Roskilde Kommune og Hospice Sjælland deler en fælles målsætning om, at borgere i Roskilde Kommune med palliative behov skal opleve bedst mulig livskvalitet i den sidste tid. Ved at indgå aftale om samarbejde, dialog og faglig udvikling skabes bedst mulig grobund for denne ambition.

Aftalen indeholder følgende afsnit:

1. Formål
2. Ikrafttrædelse af samarbejdsaftalen
  - 2.1 Forlængelse af samarbejdsaftalen
  - 2.2 Opsigelse af samarbejdsaftalen
3. Baggrund
4. Mål med samarbejdet
  - 4.1 Metoder til opnåelse af mål
  - 4.2 Målrealisering
5. Visitation og overgang til de palliative pladser
  - 5.1 Målgruppen til de palliative pladser
  - 5.2 Sammenhængende forløb
  - 5.3 Fysisk overlevering
  - 5.4 Arbejdsgang for visitation og overgang fra Hospice Sjælland
6. Lægedækning og behandlingsansvar
  - 6.1 Telefonisk rådgivning
7. Kompetenceudvikling
  - 7.1 Undervisning i relationen til pårørende
  - 7.2 Undervisning i behovene for de hyppigste patientgrupper
  - 7.3 Kost til borgere med palliative behov
  - 7.4 Praktikforløb på Hospice Sjælland
8. Samarbejdsstruktur
  - 8.1 Plan og ansvar for evaluering
- 9 Retningslinjer for håndtering af persondata
- 10 Bilag 1: Definition på specialiseret – og basal palliation
  - 10.1 Specialiseret palliation
  - 10.2 Basal palliation
  - 10.3 Styrket basal palliation
- 11 Bilag 2: Beskrivelse af Roskilde Kommunes palliative indsatser
  - 11.1 Palliative indsatser i Roskilde Kommune
- 12 Bilag 3: Visitationskriterier
- 13 Bilag 4: Kontaktoplysninger

1. FORMÅL

Formålet med aftalen er at rammesætte samarbejdet omkring fire palliative pladser i Roskilde Kommune. Pladserne etableres som en del af Akutpleje og Rehabilitering Roskilde i forbindelse med åbningen af Hyrdehøj.

2. IKRAFTTRÆDELSE AF SAMARBEJDSAFTALEN

Aftalen er gyldig fra datoen for underskrivelse og træder i kraft pr. 1. august 2020. Samarbejdsaftalen løber 1 år til 31.07.2021 med mulighed for forlængelse.

2.1 FORLÆNGELSE AF SAMARBEJDSAFTALEN

Når kontrakten nærmer sig sit udløb d. 31.07.2021, udarbejder arbejdsgruppen - med ansvaret hos forvaltningen i Roskilde Kommune – et skriftligt oplæg til styregruppen med en opsamling på årets evalueringer. Styregruppen har beslutningsmandatet til at kunne forlænge samarbejdsaftalen.

2.2 OPSIGELSE AF SAMARBEJDSAFTALEN

Såfremt en af parterne, hhv. Roskilde Kommune eller Hospice Sjælland, ønsker at opsiges samarbejdsaftalen inden aftalens udløb, kan aftalen opsiges med et varsel på 3 mdr. Forinden opsigelse forsøges eventuelle uenigheder løst via de planlagte opfølgingsmøder (*se mere herom i afsnit 7 om "Samarbejdsstruktur"*).

3. BAGGRUND

Bestyrelsen for Hospice Sjælland kontaktede Roskilde Kommunes byråd med henblik på at etablere et samarbejde omkring de patienter, der udskrives til en fortsat palliativ indsats i kommunalt regi. 12-14 pct. af de patienter, der indlægges på hospice oplever en så betydelig bedring i deres helbredstilstand, at patienten ikke længere har behov for et specialiseret palliativt tilbud og kan udskrives fra hospice til eget hjem, rehabiliteringsplads eller plejebolig.

Roskilde Kommune varetager palliative forløb både i borgernes eget hjem og på Roskilde Kommunes rehabiliteringspladser. Akutpleje og Rehabilitering Roskilde har løbende 1-2 borgere i terminalt forløb. Hovedparten af disse borgere venter på hospiceplads. Fra august 2020 åbner Roskilde Kommune fire nye palliative pladser som en del af Akutpleje og Rehabilitering Roskilde, når denne enhed flytter ind som en del af det nybyggede Hyrdehøj.

Forvaltningen i Roskilde Kommune og repræsentanter fra Hospice Sjælland har sammen konkretiseret rammerne for samarbejdet med fokus på en øget dialog og en mere smidig overgang mellem sektorer, samt på et kompetenceløft til medarbejderne på de fire palliative pladser og i det kommunale palliative team.

4. MÅL MED SAMARBEJDET

Målene med samarbejdet mellem Hospice Sjælland og Roskilde Kommune omkring de fire palliative pladser er:

1. At styrke samarbejdet omkring de palliative borgere i Roskilde Kommune
2. Et kompetenceløft til medarbejderne på de fire palliative pladser og det kommunale palliative team under Akutpleje og Rehabilitering Roskilde

4.1 METODER TIL OPNÅELSE AF MÅL

For at styrke samarbejdet udvides den nuværende dialog omkring de borgere, som har en eller flere overgange mellem Hospice Sjælland og de palliative pladser samt det kommunale palliative team under Akutpleje og Rehabilitering Roskilde. Dialogen styrkes ved, at visitatorerne fra hhv. Hospice Sjælland og Roskilde Kommune får skabt en tættere relation og kommunikation og et bedre kendskab til hinandens arbejdsgange via løbende visitationsmøder under projektfasen og faglige sparingsmøder hver 2. mdr. i det første år af samarbejdsaftalens løbetid (se mere herom i afsnit 7 "Samarbejdsstruktur").

Komptenceløftet for medarbejderne på de fire palliative pladser samt det kommunale palliative team istandbringes via et kompetenceudviklingsforløb foranstaltet af Hospice Sjælland. Målgruppen for kompetenceudviklingsforløbene er primært medarbejderne på de fire palliative pladser og medarbejderne fra det kommunale palliative team, mens udvalgte medarbejdere fra Madservice, de kliniske diætister og Visitationen i Roskilde Kommune også vil deltage til dele af kompetenceudviklingsforløbet (se mere herom i afsnit 6 "Kompetenceudvikling").

4.2 MÅLREALISERING

Med det styrkede samarbejde er forventningen, at sektorovergangene mellem Hospice Sjælland og de palliative pladser og/eller det kommunale palliative team under Akutpleje og Rehabilitering Roskilde vil opleves mere smidige for både borgere og pårørende, og at borgere og pårørende vil opleve et mere sammenhængende forløb.

Når medarbejderne fra de fire palliative pladser samt fra det kommunale palliative team får et fagligt løft, er forventningen, at de vil føle sig bedre klædt på til opgaven, og at der i Roskilde Kommune kan leveres palliative indsatser af højere kvalitet.

5. VISITATION OG OVERGANG TIL DE PALLIATIVE PLADSER

De gældende samarbejdsaftaler mellem regionen og kommunerne overholdes fortsat. Nærværende samarbejdsaftale mellem Roskilde Kommune og Hospice Sjælland supplerer dermed de gældende samarbejdsaftaler og åbner op for udvidet dialog og fælles faglig sparring mellem Roskilde Kommune og Hospice Sjælland i visitationsprocessen.

Roskilde Kommune og Hospice Sjælland er begge særskilt ansvarlige for egen visitation. Visitationen i Roskilde Kommune har visitationsretten til de fire palliative pladser under Akutpleje og Rehabilitering.

Visitationen i Roskilde Kommune anvender blandt andet fire visitationskriterier i deres vurdering af, om borgeren er i målgruppen til en palliativ plads (se bilag 3 "Visitationskriterier"), eller om borgeren ville have bedre gavn af et af kommunens andre palliative tilbud (se bilag 2 for en beskrivelse af Roskildes Kommunes palliative tilbud).

Visitation til hhv. Hospice Sjælland og Roskilde Kommune vil altid ske ud fra en samlet behovsvurdering foretaget af hhv. Hospice Sjællands og Roskilde Kommunes visitatorer. På Hospice Sjælland skal der endvidere forelægges en henvisning fra læge.

5.1 MÅLGRUPPEN TIL DE PALLIATIVE PLADSER

Målgruppen til de fire palliative pladser er den mindre gruppe af Roskilde-borgere, som Hospice Sjælland årligt udskriver, samt den større gruppe af Roskilde-borgere, som kommer fra et af kommunens egne tilbud, sygehuset eller eget hjem.

5.2 SAMMENHÆNGENDE FORLØB

For den gruppe af borgere, som veksler mellem ophold på Hospice Sjælland og ophold på de fire palliative pladser, bestræber Hospice Sjælland og Roskilde Kommune sig på at skabe sammenhængende forløb med fokus på kontinuitet. Dermed tilstræber parterne, at borgeren, såfremt han eller hun ellers opfylder fastsatte visitationskriterier, får adgang til at komme tilbage til tidligere opholdssted, hvis der sker ændringer i kompleksitet.

5.3 FYSISK OVERLEVERING

For at fremme den trygge overgang for borgeren fra én plads til en anden tilstræbes så vidt muligt, at visitator og/eller sygeplejerske mødes fysisk med det sundhedsfaglige personale på fraflytningsstedet.

5.4 ARBEJDSGANG FOR VISITATION OG OVERGANG FRA HOSPICE SJÆLLAND

Når Hospice Sjælland har en Roskilde-borger, som oplever en bedring i sin helbredstilstand og er stabiliseret tilstrækkeligt til udskrivelse, og som Hospice Sjælland vurderer ville have gavn af en fortsat palliativ indsats i kommunalt regi, følges nedenstående arbejdsgang:

1. Der fremsendes en plejeforløbsplan til Visitationen i Roskilde Kommune
2. Udskrivningskoordinator i Visitationen kontakter Hospice Sjælland
3. Sygeplejerske fra de fire palliative pladser kontakter Hospice Sjælland, når borger ankommer

6. LÆGEDÆKNING

Det lægefaglige ansvar for borgere med ophold på de fire palliative pladser varetages af borgerens egen praktiserende læge eller med delt lægeansvar mellem egen praktiserende læge og en læge tilknyttet regionens palliative team, såfremt borgeren er tilknyttet dette.

6.1 TELEFONISK RÅDGIVNING

Hospice Sjælland tilbyder sygeplejefaglig telefonisk rådgivning i op til 48 timer efter udskrivelse fra Hospice Sjælland til de palliative pladser eller til eget hjem med tilknytning til det kommunale palliative team. Sygeplejerskerne på Hospice Sjælland har mulighed for at kontakte egen vagthavende læge for yderligere rådføring ved behov.

Målet med den telefoniske rådgivning er at afklare eventuelle problemstillinger eller uklarheder med det formål at styrke den gode overgang og det sammenhængende patientforløb. Medarbejderne på de fire palliative pladser samt sygeplejerskerne i det palliative team har mulighed for at gøre brug af den telefoniske rådgivning.

7. KOMPETENCEUDVIKLING

Som en del af samarbejdet omkring de fire palliative pladser, tilbyder Hospice Sjælland at foranstalte en del af kompetenceudviklingen af det sundhedsfaglige personale på de fire palliative pladser og det kommunale palliative team under Akutpleje og Rehabilitering Roskilde.

Som en del af kompetenceudviklingen afholdes løbende faglige sparringsmøder, hvor der både vil være mulighed for, at Hospice Sjælland kan videreformidle ny relevant forskning indenfor palliation, samt hvor konkrete borgercases vil blive drøftet og evalueret (*se mere herom i afsnittet: "7 Samarbejdsstruktur"*).

Al kompetenceudvikling tilrettelægges under hensynstagen til driften hos Hospice Sjælland og Akutpleje og Rehabilitering Roskilde.

Roskilde Kommune har det overordnede ansvar for at sikre planlægningen af nedenstående kompetenceudviklingsspor.

Følgende fire kompetenceudviklingsspor samarbejdes omkring i år 2020:

7.1 UNDERVISNING I RELATIONEN TIL PÅRØRENDE

Hospice Sjælland underviser i samarbejdet og kommunikationen med pårørende med afsæt i konkrete cases. Kurset suppleres evt. med kursus i konflikthåndtering. Medarbejdere fra de palliative pladser samt medarbejdere fra det kommunale palliative team deltager i denne undervisning.

7.2 UNDERVISNING I BEHOVENE FOR DE HYPPIGSTE PATIENTGRUPPER

Hospice Sjælland underviser i behovene for de patientgrupper, som Hospice Sjælland erfaringsvist hyppigst udskriver til en fortsat palliativ indsats i kommunalt regi, og som kunne være i målgruppen til en palliativ plads under Akutpleje og Rehabilitering Roskilde. Roskilde Kommunes kommunale palliative team deltager sammen med medarbejderne fra de palliative pladser samt udskrivningskoordinatorer fra Visitationen i denne undervisning.

7.3 MAD TIL BORGERE MED PALLIATIVE BEHOV

Hospice Sjælland underviser i ernæring for borgere med palliative behov. Udvalgte medarbejdere fra Roskilde Kommunes kommunale køkkener samt kommunes kliniske diætister deltager i denne undervisning.

7.4 PRAKTIKFORLØB PÅ HOSPICE SJÆLLAND

Medarbejdere fra de fire palliative pladser samt fra det kommunale palliative team tilbydes praktikforløb på Hospice Sjælland. Praktikforløbet afvikles ved, at medarbejderen fra Roskilde Kommune følger en medarbejder fra Hospice Sjælland i dennes daglige praksis. Praktikforløbet skal så vidt muligt fordeles over hele samarbejdsaftalens løbetid, ligesom der som udgangspunkt kun skal være én medarbejder fra Roskilde Kommune i praktikforløb ad gangen. Praktikforløbet vil typisk vare 2 dage.

Både Hospice Sjælland og Roskilde Kommune vil have fokus på at identificere nye kompetenceudviklingsbehov for 2021 – og kommende år, såfremt samarbejdsaftalen forlænges.

8. SAMARBEJDSSTRUKTUR

I løbet af det første år, som samarbejdsaftalen løber i, afholdes styregruppemøder kvartalvis med ledelsen af Hospice Sjælland og ledelsen af Sundheds- og Omsorgsområdet i Roskilde Kommune.

Derudover afholdes faglige sparringsmøder med deltagelse af repræsentanter fra Visitationen og Akutpleje og Rehabilitering Roskilde i Roskilde Kommune og repræsentanter fra Hospice Sjælland hver 2 måned, eller efter behov.

Roskilde Kommune er ansvarlig for at indkalde til møderne.

I forbindelse med eventuelle offentlige udtalelser om det fælles samarbejde forpligter begge parter, hhv. Hospice Sjælland og Roskilde Kommune, sig til at orientere, og i så vidt muligt omfang involvere, hinanden.

8.1 PLAN OG ANSVAR FOR EVALUERING

Det aftales at evaluere løbende på følgende elementer i samarbejdet:

- Afsnittene i samarbejdsaftalen
- Alle borgercases, hvor borgere udskrives fra Hospice Sjælland til en af de fire palliative pladser
- Videreformidling af erfaringer

Afsnittene i nærværende samarbejdsaftale evalueres løbende til de fastlagte møder med fokus på at fastholde et smidigt og givtigt samarbejde, samt med fokus på at revidere eventuelle uhensigtsmæssige forhold, så aftalen får de bedst mulige betingelser for en forlængelse.

Til de faglige sparringsmøder evalueres alle konkrete borgercases, hvor en borger udskrives fra Hospice Sjælland til en af de fire palliative pladser. Dette med henblik på kontinuerligt at kvalificere sektorovergange mellem Hospice Sjælland og Roskilde Kommune og samarbejdet omkring borgerne.

Endelig evalueres der løbende på, om de erfaringer, der drages under samarbejdet, skal formidles videre via relevante fagblade o.l. Såfremt andre parter kan anvende erfaringer fra nærværende samarbejdsprojekt, deler Roskilde Kommune og Hospice Sjælland den fælles ambition at vidensdele så vidt muligt.

Roskilde Kommune er ansvarlige for at sikre den løbende skriftlige dokumentation af evalueringerne, samt at levere en samlet skriftlig opfølgning ved kontraktens udløb, som kan anvendes til en vurdering af, om samarbejdsaftalen skal forlænges.

9. RETNINGSLINJER FOR HÅNDTERING AF PERSONDATA

Der skal altid indhentes samtykke fra borgeren i forbindelse med udveksling af personoplysninger mellem Hospice Sjælland og Roskilde Kommune.

Når Hospice Sjælland og Roskilde Kommune udveksler personoplysninger sker dette i overensstemmelse med allerede eksisterende aftaler mellem regionen og kommunerne samt gældende lovgivning.

10. BILAG 1: DEFINITION PÅ SPECIALISERET - OG BASAL PALLIATION

“Palliative care is an approach that improves the quality of life of patients and their families facing the problem associated with life-threatening illness, through the prevention and relief of suffering by means of early identification and impeccable assessment and treatment of pain and other problems, physical, psychosocial and spiritual.”

(WHO definition of Palliative Care)

10.1 SPECIALISERET PALLIATIV INDSATS

Overordnet set forholder Roskilde Kommune sig til tre principper for, hvornår der er tale om en specialiseret palliativ indsats:

- Medarbejderne arbejder med palliation som deres hovedopgave, dvs. fuldtidsbeskæftigelse
- Medarbejderne er en del af et tværfagligt team med mindst fire faggrupper, herunder fast læge
- Borgeren har palliative behov med høj kompleksitet inden for flere problemområder

De tre principper er udfoldet i nedenstående definitioner på specialiseret palliativ indsats fra hhv. Sundhedsstyrelsen og Rehpa, Videncenter for Rehabilitering og Palliation.

Sundhedsstyrelsen definerer den specialiserede palliative indsats således:

”Den specialiserede palliative indsats er målrettet mennesker med palliative behov af en høj sværhedsgrad inden for de enkelte problemområder og med flere sammenhængende problemområder. Den specialiserede palliative indsats ydes af fagpersoner i de dele af sundhedsvæsenet, der har palliation som hovedopgave fx palliative teams, palliative afdelinger på sygehuse og hospices. Den specialiserede indsats kan foregå under indlæggelse (fx palliative afdelinger og hospice), ambulant, i patientens hjem/plejebolig eller på en sygehusafdeling (via palliativt team)”. (Sundhedsstyrelsen 2017: *Anbefalinger for den palliative indsats*, s. 7)

Specialiseret palliativ indsats er endvidere defineret ved, at indsatsen varetages i et tværfagligt, teambaseret samarbejde, hvor der er en personalesammensætning på mindst fire faggrupper. Der skal som minimum være tilknyttet fuldtidsbeskæftigede læge og sygeplejerske. Dertil kan inddrages faggrupper, såsom repræsentanter fra trossamfund, diætister, ernæringsassistenter, frivillige og andre. (www.rehpa.dk)

10.2 BASAL PALLIATIV INDSATS

For definitionen på basal palliativ indsats forholder Roskilde Kommune sig til følgende tre principper:

- Medarbejderne har palliation som en delopgave
- Der er ikke tilknyttet læge i den medarbejdergruppe, som varetager den basale palliative indsats
- Borgeren har palliative behov med lav kompleksitet inden for få problemområder

De tre principper er udfoldet i nedenstående definition fra Sundhedsstyrelsen.

Sundhedsstyrelsen definerer den basale palliative indsats således:

”Den basale palliative indsats er målrettet mennesker med afgrænsede palliative behov inden for få problemområder. Indsatsen kan indgå integreret i den anden pleje og behandling, der tilbydes. Basal palliativ indsats ydes af fagpersoner i de dele af sundhedsvæsenet, som ikke har palliation som deres hovedopgave. Basal palliativ indsats ydes på de fleste kliniske sygehusafdelinger, i kommunerne (fx i hjemmesygeplejen, i hjemmeplejen og i plejeboliger) samt i almen praksis og den øvrige praksissektor (fx hos psykologer og fysioterapeuter)”. (Sundhedsstyrelsen 2017: *Anbefalinger for den palliative indsats*, s. 7)

10.3 STYRKET BASAL PALLIATIV INDSATS

Ved oprettelsen af de fire palliative pladser og samarbejdet med Hospice Sjælland, højner Roskilde Kommune niveauet for den basale palliative indsats. Derfor indfører Roskilde Kommune et niveau mellem den basale og specialiserede palliation, som benævnes "Styrket basal palliativ indsats".

Den styrkede basale palliative indsats beskrives ved følgende tre principper:

- Medarbejderne har palliation som deres hovedopgave, dvs. fuldtidsbeskæftigelse
- Der er ikke tilknyttet læge i den medarbejdergruppe, som varetager den basale palliative indsats
- Borgeren har palliative behov med moderat kompleksitet inden for få problemområder

11. BILAG 2: BESKRIVELSE AF ROSKILDE KOMMUNES PALLIATIVE INDSATSER

Ved oprettelsen af de fire palliative pladser hos Akutpleje og Rehabilitering Roskilde udvider Roskilde Kommune den eksisterende kapacitet for varetagelse af palliative forløb. Roskilde Kommune udfører allerede palliative indsatser på plejecentrene, på de midlertidige pladser og rehabiliteringspladserne samt i borgerens eget hjem. Når kapaciteten udvides med de fire palliative pladser i kombination med samarbejdet med Hospice Sjælland, vil der være et målrettet tilbud til de borgere, som har behov for en styrket basal palliativ indsats. (se definitioner på hhv. basal -, styrket basal – og specialiseret palliativ indsats i bilag 1).

11.1 PALLIATIVE INDSATSER I ROSKILDE KOMMUNE

Plejecentre:

- På plejecentrene i Roskilde Kommune yder det sundhedsfaglige personale basale palliative indsatser. Er der behov for en styrket palliativ indsats, kan borgere på plejecentrene enten visiteres til en af de fire palliative pladser hos Akutpleje og Rehabilitering Roskilde eller det regionale palliative team kan tilknyttes.
- Det sundhedsfaglige personale kan få telefonisk rådgivning til den palliative indsats af de medarbejdere, som arbejder med styrket basal palliation under Akutpleje og Rehabilitering Roskilde.

Eget hjem:

- I borgerens eget hjem kan leveres både basal palliativ indsats og en styrket basal palliativ indsats. Hjemmeplejen og hjemmesygeplejen kan levere en basal palliativ indsats, mens det kommunale eller regionale palliative team begge kan levere en styrket basal palliativ indsats i borgerens hjem.

De fire palliative pladser

- På de fire palliative pladser under Akutpleje og Rehabilitering Roskilde leveres en styrket basal palliativ indsats. Indsatsen leveres af det faste personale tilknyttet de fire palliative pladser.

12. BILAG 3: VISITATIONSKRITERIER

Følgende visitationskriterier anvendes ved visitation til en af de fire pladser under Akutpleje og Rehabilitering Roskilde:

1. Behandling med helbredende sigte skal være ophørt, og borgeren opfylder betingelserne for udfærdigelse af en terminal erklæring.
2. Behandlingsniveauet skal være afklaret, og det er ønskeligt, at der ved en forudgående samtale er informeret om, at sygdommen er fremskreden på en måde, at forsøg på genoplivning ved hjertestop ikke vil være til gavn for borgeren.
3. Borgeren har problemstillinger af fysisk, social eller psykisk art, som fordrer ophold på et døgnbemandet sted, hvor personale har et udvidet kendskab til palliative problemstillinger, men hvor kompleksiteten ikke er af en sådan størrelse, at vedvarende ophold på hospice eller en palliativ sengeafdeling er nødvendig.
4. Borgeren har behov for 'styrket basal palliation'

13. BILAG 4: KONTAKTOPLYSNINGER

Hospice Sjælland

Tønsbergvej 61
4000 Roskilde

Telefon: 4676 2929

Akutpleje og Rehabilitering

Hyrdehøj Plejecenter
4000 Roskilde

Chef: Lisbeth Juel Jensen
Mobil: 3084 1487

Visitationen, Roskilde Kommune

Rådhusbuen 1
4000 Roskilde

Telefon: 4631 7739
Tidsrum: alle hverdage kl. 8:00-15:00